

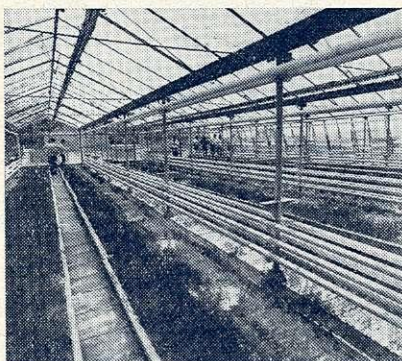
Szakfilmek az erdő szépségéről, hasznáról

AZ ERDŐ hasábjain sok új — tudományos és a gyakorlati életből származó — ismeretanyaggal találkozik az olvasó az erdőgazdálkodás és faipar legkülönbözőbb területeiről. Az erdőtelepítéstől a fafeldolgozásig valóban nagyon széles a skála, amelyről hírt hallunk, amire felhívják az ágazatban dolgozók figyelmét vagy amiről élvezetes módon tájékoztatnak bennünket a lap írói. Ezek között több olyan szerepel — a környezetvédelemről, a szakképzésről, a munkavédelemről, a növényvédelemről stb. — amelyekhez kapcsolódóan a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium Tájékoztatási Főosztálya szakfilmeket készítettett.

A lap olvasása készítetett arra, hogy rövid áttekintést nyújtsak a szakfilmjeinkről. Szeretném elérni, hogy az érdeklődők előadásokhoz, szakoktatásban, tanácskozásokon vagy önálló filmbemutató keretében hasznosítsák a kiváló szakemberek értékes filmalkotásait.

1—2. Képek az „Erdő... adj menedéket” c. szakfilmből

3—4. Részletek a „Nemesített fenyőmag termesztése” c. filmből

Az 1973—1974. évben készültek:

Az **Erdő... adj menedéket** (1973) a környezetvédelem erdészeti feladatait ismerteti. A film szakértője: dr. Keresztesi Béla. A néző művészi felvételeken tanulmányozhatja az erdőnek az erózió elleni védelemben, a levegő tisztításában, a csapadék tárolásában, a vad védelmében, az ember szolgálatában betöltött szerepét. Látjuk az elöregedett fák elmulását és az új erdők telepítését. A film megemlékezik az erdőtelepítések nagyjairól és pompás színekben tárulnak elénk az erdő szépségei.

A film 1974-ben Csehszlovákiában és Franciaországban nemzetközi fesztiválon előkelő helyezést ért el.

5—6. Felvételek a „Hosszúfás kitermelés” c. filmből

A Nemesített fenyőmag termesztése (1973) bemutatja a nemesítők tevékenységét, a munka eredményét és hasznát. Látniuk a törzsfák kiválasztását, a szaporító-gallyak gyűjtését, a fenyő oltását, a klónok gondozását, a tobozok szedését, a fenyőmag kezelést, a magvetést, az erdőtelepítést és a szebbnél-szebb fenyőerdőket. A film szakértője *dr. Szőnyi László*. Mindkét film színes és rendezőjük *Schuller Imre*.

A Hosszúfás kitermelés (1973) fekete-fehér kivitelben készült és a fakitermelés új módszerét mutatja be. Látniuk, amint a gépek munkáját, gördülékeny, összefüggő folyamatba szervezik s ezáltal nő a munka termelékenysége. A film foglalkozik az irányított döntéssel, a vágásterületek beosztásával, a hajk elkészítésével, a terpeszek és ágcsonkok eltávolításával is. Látványos a csörlős és kötélदारus közelítési munka, a készletezés, máglyázás bemutatása. A film szakértője *Zsilvölgyi László*, rendezője *Schuller Imre*.

A Mezei nyúl (1973) c. színes filmből megismeri a néző a nyúl életmódját, betegségeit, természetes ellenségeit és az

ember természetvédelmi feladatát. Tanulmányozhatjuk a vadgazdálkodás külföldi teendőit. A film szakértői: *dr. Székely Pál* és *Heltay István*, rendezője: *Schöber Róbert*.

A Pílisi Parkerdő (1974) c. színes film elkalauzolja a nézőt a városból az erdőbe úgy, hogy közben bemutatja a parkerdő szépségeit, szerepét. Megismerjük azt a tevékenységet, amelyet a hivatalos szervek kifejtenek annak érdekében, hogy mindnyájan jól érezzük magunkat az erdőben, kikapcsolódjunk, felüdülünk. A film szakértője: *dr. Madas László*, rendezője: *Kelemen Ferenc*. Olyan szerencsésen ötvöződik a filmben a szakmai mondanivaló a művészi kivitellel, hogy aki nem szakember, az is élvezettel nézi végig.

Az Egy nap a Bükkben (1974) színes, hangulatos természetfilm. A Szalajka völgyi fátyol vízesés, az Erdei Múzeum, a szilvsváradi ménes teszi változatossá a Bükk növény-, állatvilágának és táji szépségeinek bemutatását. Úgy érzi a néző, hogy napkeltétől napnyugtáig „egy nap” vezet egy láthatatlan kéz végig a Bükkön. A film szakértője: *dr. Tildy Zoltán*, rendezője: *György István*.

7—8. Bepillantás a „Pílisi Parkerdő”-be

A Jeli Arborétum (1974) májusban, a rododendronok virágzása idején készült. A film bemutatja Ambrozy István csodálatos művét — a más talaj- és éghajlati viszonyokhoz szokott cserjék, fák honosítását. Miközben a virágpompában gyönyörködik a néző, egyben megismeri az arborétumban folyó kísérleteket és azok eredményeit. A film szakértője dr. Nagy László, rendezője Kelemen Ferenc.

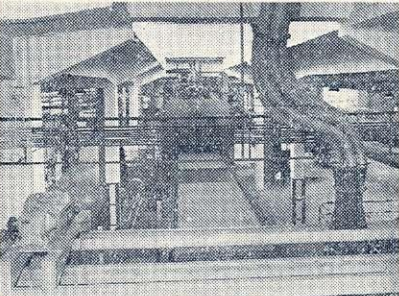
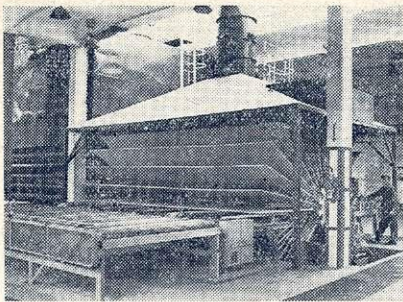
Az A fenyő hasznosítása (1974) c. film-ből láthatja a szemlélő, hogy a kevés hazai fenyő mellé milyen sokat importálunk s azt hogyan dolgozzuk fel. A vagonokból való kirakástól az ERDÉRT faházakig, izléses bútorokig stb. elkísérjük a fenyőt „útján”. Újszerű gépesítést, technológiai megoldásokat, feldolgozó üzemeket és hasznos termékeket látunk. A film szakértője dr. Kassai Imre, rendezője Préda Tibor.

A Felelőtlenség ... baleset (a fagazdaságban) című múlt évben készült film éppen úgy, mint számos cikk a balesetek megelőzésére hívja fel a figyelmet. A fakitermelés, szállítás, feldolgozás baleseti forrásait mutatják be a nézőknek oktató jelleggel. Nagyon jól használható tanfolyamokon, szakmunkásképzésben stb. A film szakértője dr. Szász Tibor, rendezője Nagy Géza.

A Fagazdasági Híradó I. (1974) a régi erdészeti filmműzság utóda, folytatása. A múlt évben jelent meg az első szám, s terv szerint félévenként egy-egy készül el a tudományos és műszaki újdonságok bemutatására. A mostani szám a Nyugatmagyarországi Fagazdasági Kombinátról, a Quick-Wood csemeteültető gépről, a hosszúfás faanyagmozgatásról és az óriás hordóról ad ismertetést. Szakértő: dr. Bondor Antal, rendező Lakatos Iván.

Korábbi filmek

Csak az utóbbi két év filmtermését ismertettem kicsit részletesebben, de nagyon értékesek állnak a szakemberek rendelkezésére a korábbi évekből is. Ilyenek pl. „Az erdők tűzvédelme”, a „Dámvad”, a „Gímszarvas”, „Az őz hazánkban”, a „Lombos fa”, „Vadászati Világkiállítás”, „Gépek az erdőművelésben” stb. Több korábbi MEM Híradó mutat be egy-egy erdészeti témát is az egyebek mellett. Számos olyan film használható az erdészeten tevékenykedő szakemberek tájékoztatására, amelyek más címek alatt azonos gondok megoldására adnak választ. Ilyenek pl. a „Növényvédelem és környezetvédelem” c., továbbá a gépek karbantartását, a mun-

9—10—11. Ízelítő a „Fagazdasági Híradó I.” — számából

A felvételeket Hajba Nándor készítette

kavédelmi feladatokat, a talajjavítást stb. feldolgozó filmek. Az érdeklődő szakember a katalógusból mindent kiválaszthat. A MEM évente 8000 példányban ad ki ismertetőt filmállományáról, melyek 16 mm-es kópiái megtalálhatók minden megyei filmtárban. Innen kölcsönözhető.

Nagyon értékes szakfilmeket készítenek az Országos Természetvédelmi Hiva-

talban, az Országos Vízügyi Hivatalban, és néhány gazdaság, intézmény megbízásából. Ezekből azonban nincsenek a megyei filmtárakban kópiák.

Osszegezve:

Az utóbbi évek szépen gazdagították az erdő- és fagazdaság filmállományát. Szépek, többségükben színesek, általában

15—17 perc időtartamúak. 1975-re újabbak gyártását tervezzük. A filmek szünetését sok kiváló szakember segíti. Szakértők, konzulensek, rendezők, operatőrök, gazdaságokban, üzemekben dolgozó szakemberek. Ezúton is köszönjük fáradozásukat és egyben kérjük Az Erdő olvasóit, hasznosítsák munkájukban ezt a gazdag filmkészletet.

Dr. Farkas Pálné

634.0.311

*Telegdy
Pál*

NYÁRTELEPÍTÉSEK ELSŐ FAHASZNÁLATÁNAK VIZSGÁLATA A TERMELŐ- SZÖVETKEZETI ERDŐKBEN

Szakmai köreinkben közismert, hogy a mezőgazdasági cellulóznyár első nagyobb területekre kiterjedő telepítése a termelőszővetkezetekben az 1967/68-as években történt. A telepítések ebben az időszakban elsősorban az évek óta parlagon levő, mezőgazdálkodási célokra a legsilányabbnak ítélt területekre estek. A telepítési hálózat tekintetében egységes szempontok még nem alakultak ki — az akkori technológiai leírások is nagy, közepes és kis hálózatú sémát jelöltek meg — így ezekben a telepítésekben a 3×3 m-től az 5×5 m hálózatig több átmenetet is megtalálhatunk. A cellulóznyár programnak múlt években történt értékelése, népgazdaságunk távlati faanyagszükségletének felmérése alapján olyan döntés született, amely országunk cellulózigényének biztosítása mellett fűrész- és lemezipari feldolgozásra alkalmas nemesnyár fatömeg megtermelését is célul tűzi. Ennek érdekében az eredetileg 10—15 évesre tervezett telepítések vágáskorát hosszabb időszakban kellett megállapítani, ami viszont a véghasználati korra tágabb hálózatot követel.

Meg kell jegyezni, hogy az új vágáskor megállapítások a termőhely, állományszerkezet stb. végső soron a fatermési osztályok alapján kell majd történjenek. Ennek alapján a vágáskor 20—40 éves idősokra is terjedhet, s így az egyszerű belenyúlás mindenképpen szükségesnek látszik. A termőterület intenzív használata, a gazdasági cél elérése is azt indokolja, hogy *a telepítési hálózat olyan legyen, amiből egyszerű előhasználatlal lehet a kívánt véghasználati állományszerkezetet kialakítani.* Erre az elkövetkező években a termelőszővetkezetben sorra kerülő területek egyébként is igen alkalmasak. Most már nem az éveken át parlagon hagyott, hanem a bár gyengébb terméseredményeket adó, de éveken át műtrágyázott területek kerülnek nemesnyár telepítésre. Itt különösen az óriásnyár rendkívül jó növekedést mutat. Mivel pedig közismert, hogy az elkövetkező években a telepítésnek mintegy 80%-a termelőszővetkezeti területekre esik, két fontos dolgot kell megállapítani: egyrészt azt, hogy az itt felvetett problémák nem pillanatnyiak, hanem azokkal hosszabb